

FINANCE, INSURANCE AND STOCK EXCHANGES

Партин Г. О., к.е.н., професор
Папірник С. Є., здобувач вищої освіти
магістерського рівня

*Національний університет «Львівська політехніка»
м. Львів, Україна*

DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-187-9-13>

ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ ЦИФРОВИХ КОМПАНІЙ: СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА РИЗИКИ

Особливістю розвитку сучасної економіки є впровадження цифрових технологій у всі бізнес-процеси суб'єктів господарювання. Цифровізація виступає своєрідним економічним феноменом і основою для стрибкоподібного розвитку економіки будь-якої країни. Вважається, що частка цифрової економіки у ВВП провідних країн світу у 2030 році сягне 50-60% [1]. Саме тому актуальним є дослідження фінансових аспектів діяльності цифрових компаній.

Показово, що більшість провідних цифрових компаній світу є представниками рейтингу топ-10 найдорожчих брендів світу у 2020 році за версією Forbes. Це, зокрема, Apple (1 місце в рейтингу), Amazon (2 місце), Google (3 місце), Microsoft (4 місце) та Facebook (7 місце) [2]. Наряду з ними до провідних цифрових компаній належать корпорації з нижчим рівнем ринкової капіталізації («Intel Corp.» та «Twitter Inc.»). Глобальний масштаб діяльності цифрових компаній зумовлений динамічністю їх розвитку. Середньорічне зростання чистого доходу цих підприємницьких структур становить 26%. Ще більшим є середньорічний темп приросту чистого прибутку (71%), зокрема завдяки стрімкому його нарощенню у 2020 році [3].

Вартим уваги є аналіз показників рентабельності провідних цифрових компаній світу. Відтак, спільною ознакою динаміки рентабельності активів є її зростання у 2020 році для високо капіталізованих компаній та падіння – для компаній з нижчим рівнем ринкової капіталізації («Intel Corp.» та «Twitter Inc.»). Тобто, спостерігається від'ємна кореляція між потужністю компанії та її втратами від коронавірусу. Абсолютним лідером за ефективністю використання коштів, вкладених акціонерами, є компанія «Apple Inc.», для якої значення рентабельності власного капіталу у 2020 році становить 87,9% [3]. Значення рентабельності продаж свідчить про те, що найбільш ефективно реалізовує свою продукцію компанія «Meta Platforms, Inc.». Найменшим є рівень рентабельності продаж у корпорації «Amazon.com Inc.», зокрема у зв'язку зі значними обсягами та особливостями її операційної діяльності. Необхідно відзначити високий рівень рентабельності основної діяльності цифрових компаній, значення якого за 2016–2020 рр. у компанії «Meta Platforms, Inc.» коливається від 400 до 650% [3]. Пояснюється це тим, що зростання чистого доходу цифрової платформи забезпечується збільшенням числа підписників, при цьому собівартість не зазнає істотних змін.

Як бачимо, показники рентабельності цифрових компаній є на порядок вищими, аніж аналогічні показники підприємств традиційних галузей економіки. Найбільшим чином це стосується рентабельності основної діяльності. Відтак, активне використання цифрових технологій породжує безліч нових економічних і фінансових переваг. Однак, заради справедливості варто підкреслити, що висока ефективність цифрових технологій зумовлює формування ряду проблем і ризиків. Насамперед це стосується нарощення рівня концентрації капіталу у цифровому бізнесі та створення природних монополій на базі провідних цифрових платформ. Внаслідок цього зростає нерівномірність розподілу плодів цифровізації («цифровий розрив») між різними країнами і регіонами світу, збільшується безробіття серед

працівників певних традиційних професій, виникає загроза кібератак і зумовлених ними економічних і фінансових втрат тощо. Відповідно, необхідним є вжиття заходів, спрямованих на мінімізацію впливу зазначених ризиків. Ключовими з них мають бути: тісна співпраця на міжнародному рівні в контексті формування цифрової економіки з чітко встановленими правилами гри; офіційне затвердження завдань щодо розвитку цифрової економіки на рівні кожної держави, зокрема щодо формування конкурентних ринків в умовах цифрової епохи; прийняття відповідних законів для протидії розкраданню персональних даних; оптимізація порядку оподаткування цифрових компаній тощо [4].

Підсумовуючи, слід наголосити, що високий рівень фінансової ефективності діяльності провідних цифрових компаній світу є важливим чинником впливу на перебіг подій на світовій економічній арені та на формування світового ВВП. При цьому фінансова міць цифрових гігантів надалі лише зростатиме, що зумовлює як позитивні, так і негативні наслідки щодо розвитку світової економіки. Функціонування суб'єктів цифрового бізнесу має ґрунтуватися на дотриманні відповідних принципів і норм, спрямованих на забезпечення збалансованого розвитку світової економічної системи та зростання не тільки економічної ефективності бізнес-процесів, але й добробуту населення у всіх країнах світу.

Література:

1. Україна 2030Е – країна з розвинутою цифровою економікою / Український інститут майбутнього. URL: <http://surl.li/pmwq>
2. Brand Finance Global 500, 2021. URL: <http://surl.li/axfha>
3. Офіційний сайт Yahoo! – 2021. URL: <https://www.yahoo.com/> (дата звернення: 27.10.2021).
4. Доклад о цифровой экономике 2019. Создание стоимости и получение выгод: последствия для развивающихся стран. Организация Объединенных Наций, Женева, 2019. URL: https://unctad.org/en/PublicationsLibrary/der2019_overview_ru.pdf (дата звернення: 27.10.2021).